

Fm

TER BESLISSING

Aan
de minister

nota

Beleidsreactie en beantwoording Kamervragen onderzoek
DNB witwassen

Persoonsgegevens

Datum

10 oktober 2022

Notanummer

2022-0000235886

Bijlagen

- Bijlage 1: beleidsreactie onderzoek DNB
- Bijlage 2: beantwoording Kamervragen Grinwis (CL)
- Bijlage 3: Kamervragen Grinwis (CU)
- Bijlage 4: nota appreciati onderzoek DNB

Aanleiding

De vaste commissies van Financiën en van Justitie en Veiligheid van de Tweede Kamer hebben verzocht om een reactie op het recente onderzoek van DNB naar de uitvoering van de anti-witwasregels door banken. Daarnaast heeft het Kamerlid Grinwis (ChristenUnie) u vragen gesteld over het onderzoek en over politiek prominente personen (PEPs).

Beslispunten

- We adviseren u akkoord te gaan met de Kamerbrief met de beleidsreactie op het DNB-onderzoek (bijlage 1). Indien u akkoord bent, verzoeken we u de Kamerbrief te ondertekenen.
- We adviseren u akkoord te gaan met de beantwoording van de Kamervragen (bijlage 2). Indien u akkoord bent, verzoeken we u de Kamerbrief met de beantwoording te ondertekenen.
- Graag uw akkoord voor het openbaar maken van bijgevoegde eerdere nota (bijlage 4) en de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omlijnde delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Kernpunten

- DNB heeft op 9 september het rapport '*Van herstel naar balans – een vooruitblik naar een meer risicogebaseerde aanpak van het voorkomen en bestrijden van witwassen en terrorismefinanciering*' uitgebracht. We hebben u eerder een appreciatie op het onderzoek gestuurd (zie bijlage 4).
- In uw beleidsreactie op het onderzoek noemt u de belangrijkste aandachtspunten in het onderzoek en geeft u een appreciatie. DNB stelt een meer risicogebaseerde benadering voor, door zowel banken als haarzelf. U onderschrijft het belang van een risicogebaseerde benadering.
- U geeft verder aan dat veel van de aandachtspunten van DNB in lijn zijn met uw prioriteiten in de beleidsagenda aanpak witwassen, die op 23 september naar de Kamer is verzonden. Het gaat bijvoorbeeld om de inzet op effectieve samenwerking, het borgen van toegang tot het betalingsverkeer en beter gebruik van informatie van FIU-Nederland.
- Een aandachtspunt van DNB dat u niet overneemt, is om te overwegen dat poortwachters *verdachte* transacties bij FIU-Nederland moeten melden en niet langer *ongebruikelijke* transacties. Wel geeft u aan te gaan bekijken hoe de meldketen efficiënter kan.

- In de beantwoording van de Kamervragen van het lid Grinwis, verwijst u naar de Kamerbrief met de reactie op het onderzoek van DNB en op de beleidsagenda. Op de vragen die gaan over de bredere bruikbaarheid van de resultaten van het onderzoek van DNB, geeft u aan dat het onderzoek zich specifiek richt op banken en dus niet één op één in andere sectoren kan worden toegepast.
- Bij de beantwoording van de vragen over PEPs, geeft u aan dat het niet de bedoeling is dat instellingen PEPs uitsluiten, enkel omdat ze PEPs zijn. Wel geldt er een verplichting voor een verscherpt klantenonderzoek. U geeft aan dat gevolgen voor PEPs één van de prioriteiten is in de beleidsagenda aanpak witwassen en dat u acties gaat ondernemen om in te zetten op een goede verhouding tussen het verscherpte onderzoek en de gevolgen voor PEPs.
- De Kamerbrief met de beleidsreactie en de beantwoording van het deel van de Kamervragen dat gaat over het onderzoek van DNB, zijn ter check aan DNB voorgelegd. Daar waar in de vragen wordt verwezen naar andere toezichthouders, is de beantwoording gecheckt met deze toezichthouders.
- De Kamerbrief met de beleidsreactie en de beantwoording van de Kamervragen stuurt u mede namens de minister van Justitie en Veiligheid (JenV) naar de Kamer. Deze stukken worden parallel aan de minister van JenV voorgelegd.

Toelichting

Kamerbrief beleidsreactie onderzoek DNB

- Als reactie op het aandachtspunt van DNB voor een meer risicogebaseerde benadering, geeft u aan dat dit ook één van de uitgangspunten van de regelgeving is. U geeft aan een rol te hebben om dit te ondersteunen. In de beleidsagenda aanpak witwassen geeft u aan dat een poortwachter een individuele afweging per klant moet maken. U gaat samen met publieke en private partijen aan de slag om hiervoor te zorgen.
- DNB wil meer ruimte bieden voor technologische innovatie en het samenbrengen van data. U wijst hierbij op het wetsvoorstel plan van aanpak witwassen, dat binnenkort aan de Kamer wordt aangeboden en dat een wettelijke grondslag kent voor deling van transactiegegevens tussen banken.
- U geeft aan dat DNB terecht een goede samenwerking in de keten benadrukt. Nederland loopt hier al in voorop. Als onderdeel van de beleidsagenda witwassen zet u in op het vasthouden en doorontwikkelen van een goede samenwerking.
- Op het punt van DNB dat poortwachters verdachte in plaats van ongebruikelijke transacties melden, geeft u aan geen voorstander te zijn van een dergelijke herziening van het stelsel. Ook geeft u aan dat het melden van verdachte transacties extra werk met zich meebrengt voor poortwachters en dat de FIU-Nederland beter in staat is om te bepalen of een transactie verdacht is, omdat ze over meer informatie beschikt.

Beantwoording Kamervragen

- Het lid Grinwis vraagt of u de conclusies uit het DNB-onderzoek onderschrijft en wat u met de aandachtspunten gaat doen. Hij vraagt ook in hoeverre het onderzoek van DNB een totaalaanpak is en of u inzet op een uniforme aanpak op basis van het onderzoek.
- U geeft aan de conclusie van het belang van een risicogebaseerde aanpak te onderschrijven. Voor een verdere reactie op de aanbevelingen verwijst u naar

de Kamerbrief met de beleidsreactie op het onderzoek en op de beleidsagenda aanpak witwassen.

- U geeft verder aan dat het onderzoek van DNB zich specifiek richt op banken. Wwft-instellingen verschillen onderling, dus de conclusies kunnen niet één op één overgenomen worden voor andere instellingen. Wel is een risicogebaseerde benadering één van de uitgangspunten in de regelgeving, dus in die zin wordt een goede toepassing breder gedeeld.
- Het lid Grinwis vraagt of u ervan op de hoogte bent dat financiële instellingen PEPs als klant weigeren. Hij vraagt wat u hiervan vindt en wat u gaat doen tegen een onheuse benadering van PEPs.
- U geeft aan dat het niet gerechtvaardigd is om PEPs uit te sluiten. Wel geldt er op basis van Europese en nationale regelgeving een verscherpt klantenonderzoek. Dit vanwege de strijd tegen corruptie en de risico's die PEPs hiervoor met zich meebrengen.
- U geeft aan in het kader van de beleidsagenda aanpak witwassen in gesprek te gaan over een goede toepassing van de regels met betrekking tot PEPs en in te zetten op een goede verhouding tussen het verscherpt klantenonderzoek en de risico's die PEPs met zich meebrengen op witwassen.

Communicatie

N.v.t.

Politiek/bestuurlijke context

- Tijdens het tweeminuten debat Financiële Markten zijn de volgende moties ingediend die raken aan het onderzoek van DNB en PEPs:
 - De motie van de leden Grinwis (ChristenUnie), Inge van Dijk (CDA) en Van Weyenberg (D66) om te zorgen voor duidelijke kaders en heldere normen voor Wwft-instellingen, waardoor zij hun capaciteit meer kunnen inzetten op dossiers die ertoe doen en gerelateerd zijn aan maatschappelijk relevante thema's, zonder daarbij de vrees te hoeven hebben hierdoor de Wwft te overtreden (Kamerstuk 32 545, nr. 176). (Aangenomen)
 - De motie van de leden Inge van Dijk en Grinwis om ervoor te zorgen dat financiële dienstverlening aan stichtingen en verenigingen laagdrempelig beschikbaar blijft en deze partijen niet generiek als hoog risico worden beoordeeld en dat een individuele risicobeoordeling door banken leidend is en het toezicht van DNB daarop is afgestemd (Kamerstuk 32 545, nr. 178). (Aangenomen)
 - De motie van de leden Grinwis en Van Weyenberg voor een meldpunt voor PEPs en om tot een meer proportionele uitvoering te komen van de verscherpte maatregelen voor PEPs (Kamerstuk 32 545, nr. 177). (Aangehouden)
- Op 13 december staat er een Commissiedebat witwassen op de agenda. De verwachting is dat het onderzoek van DNB, uw reactie daarop en de genoemde moties hier aan de orde komen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.